

и на сливненското мъжко и женско учебно заведение, 759 гроша“. Берон става домашен учител в семейството на сливненския преселник в Брашов Антон Иванов (Антон Йованович), просветен търговец, който играе важна роля през време на Възраждането с материалното подпомагане на българското образование и книжнина. С неговата парична помощ през 1824 г. излиза първият български учебник „Буквар с различни поучения“, съставен от Берон и наречен от народа „Рибен буквар“. През 1831 г., след като завършва медицина в Германия, той се установява в Крайова в Трансилвания, тогава в Австрия. Една от най-големите грижи и същевременно заслуга на Берон е материалното и морално насърчение на девическото образование. „Аз, казва той в едно писмо до котленци, не считам мое отечество само Котел, но и цяла България“. Първото класно девическо училище е открито в Шумен през 1856 г. от нашия съгражданин Сава Доброплодни, а след това - в Габрово и в Стара Загора.¹³

Недоброжелател: Има ли на други места в Българско такива женски дружества или нашето е по-подирно? Че много малко са днес сливенките, които преди отварянето на девическите училища в нашия град знаят да четат и пишат.

Съмишленник: Първото женско дружество било основано от Кръстьо С. Пишурка в Лом в далечната 1857 г., преименувано в „Добродетелно женско дружество“, а след това - дружество „Правда“, после са възникнали в Ески Джумая през 1860, в Ловеч и Стара Загора в 1866, в Плевен през 1868, през 1869 в Габрово, Елена, Казанлък, Калюфер, Карлово, Пазарджик, Русе, Търново, Хасково, в 1870 в Разград, Свищов и др. Дружествата са се наричали „Майчина любов“, „Просвета“, „Добродетел“, „Родолюбие“, „Съгласие“, „Женска община“, „Постоянство“, „Благодетел“, „Стопанка“, „Зора“, „Саморазвитие“ и др. По имената си личи, че главната им цел била просветното издигане на жената и нейното духовно развитие. Женските дружества проявявали голяма благотворителност към бедните и техните деца, които издържали в училище; организирали вечерни и празнични курсове за възрастни жени, за просвета и знания по ръкоделие и домакинство. Виждаш, че жените са започнали да се организират, за да се образуват, просвещават и самообразуват.¹⁴

Петко Славейков в уводната статия на в. „Македония“ - „Женските дружества у нас“, пише през 1869 г.: „Спасителният, оживяващият дух на новото време не закъсня да повее и през редовете на нежния наш пол, за да остави и там славни паметници в чест на образованието. Женските дружества, които са едни от най-хубавите и най-скъпоценни плодове на новото време и за които отначало не се мислеше, че имат толкова жизнена сила, отколкото от някое време насам са пока-